

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: J. K., nar. X,
bytem X,
zastoupeného Mgr. Ondřejem Faistem, advokátem,
sídlem Kamenická 2378/1, 301 00 Plzeň,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě ze dne 31.10.2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 31.8.2022 č.j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí žalované č. j. X ze dne 15. 5. 2015, kterým byl žalobci přiznán ode dne 26. 6. 2015 starobní důchod podle ustanovení § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), ve výši 7.277 Kč měsíčně.

2. Žalobce v žalobě namítal, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 31. 8. 2022 je opětovně nepřezkoumatelné, neboť žalovaná zcela rezignovala na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 2. 10. 2019 č. j. 10 Ads 137/2019-47. Žalovaná podle žalobce opětovně obešla ust. § 11 odst. 2 zák. o důchodovém pojištění. Žalovaná pomíjí skutečnost, která již byla v řízení zjevná, a sice že žalobce v období od 1. 7. 1996 do 30. 6. 2005 pracoval pro pana F. F., dle Krajského soudu v Plzni o tom není sporu (viz rozsudek ze dne 14. 3. 2019). Z rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2022 není zřejmé, zdali tuto skutečnost vzala žalovaná za prokázanou, či zdali výkon činnosti žalobce pro pana F. F. nepovažovala za činnost, která by dle zákona o důchodovém pojištění zakládala dobu pojištění. Z rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2022 není ani zřejmé, proč nepovažovala spornou dobu za dobu pojištění ve smyslu zákona o důchodovém pojištění. Žalobce tedy namítá, že žalovaná dosud řádně nezjistila skutkový stav věci tak, jak jí to přikázal Nejvyšší správní soud již ve svém rozsudku ze dne 10. 8. 2017, resp. že její závěry ohledně otázky, zdali žalobci lze pro účely výpočtu starobního důchodu započíst dobu od 1. 7. 1996 do 30. 6. 2005, jsou zcela nepřezkoumatelné. Žalovaná nerespektovala ani důrazné připomenutí Nejvyššího správního soudu o tom, že nemá pouze rekapitulovat podklady Okresní správy sociálního zabezpečení, aniž by sama uvedla skutkovou a právní úvahu, vč. hodnocení důkazů.
3. Dále žalobce v žalobě namítal, že žalovaná zcela ignorovala závěry Nejvyššího správního soudu, pokud se jedná o hodnocení důkazů, nepřihlédla ke konkrétním skutkovým okolnostem tohoto případu, nebere v potaz důkazy, které prospívají žalobci.
4. Žalobce v žalobě poukázal na ust. § 5 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění, který stanoví, že pojištění jsou účastní zaměstnanci v pracovním poměru. Dle ust. § 5 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění se za zaměstnance v pracovním poměru považuje též osoba činná v poměru, který má obsah pracovního poměr, avšak pracovní poměr nevznikl, neboť nebyly splněny všechny podmínky stanovené pracovněprávními předpisy pro jeho vznik. Dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona o důchodovém pojištění je po 31. 12. 1995 dobou pojištění doba účasti na pojištění, za kterou bylo v České republice zaplacen pojištění. Dle ust. § 11 odst. 2 zákona věta druhá o důchodovém pojištění se podmínka zaplacení pojištění uvedená v odst. 1 písm. a) považuje za splněnou, pokud zaměstnavatel pojištění na pojištění neodvedl, ačkoliv byl povinen toto pojištění odvést. Žalobce je přesvědčen, že postup žalované je v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť žalobce jako zaměstnanec splnil veškeré podmínky dle zákona č. 155/1995 Sb., aby mu doba od 1. 7. 1995 do 31. 10. 2005 byla započítána jako doba pojištění. Argumentace k těmto závěrům Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2022 zcela absentuje.
5. Podle žalobce se žalovaná nevypořádala se závěry Nejvyššího správního soudu uvedenými v rozsudku ze dne 2. 10. 2019, které se týkaly faktického výkonu práce a doby pojištění (viz bod 25 a násl. rozsudku NSS ze dne 2. 10. 2019). Žalovaná nijak neargumentuje ke skončení pracovního poměru, kdy zcela absurdně konstatuje, že není kompetentní posuzovat otázky pracovního práva, ačkoli Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 10. 2019 výslovně uvedl, že žalovaná musí vyhodnotit trvání pracovního poměru ve smyslu zákoníku práce jako předběžnou otázku. Žalovaná podle žalobce opětovně nerespektovala pro ni závazný právní názor Nejvyššího správního soudu, neboť nedala žalobci šanci navrhnout důkazy směřující k právnímu a skutkovému stavu věci. Žalovaná svým postupem porušila ust. § 36 odst. 3 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád.

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že NSS uložil žalované především výslech svědků J. F. a F. F., kterému byli jako bývalému zaměstnavateli žalobce předloženy k vyjádření 4 dodatečně doložené ELDZ pro roky 1995-2005. Oba svědci působili podle žalované značně nevěrohodně zejména v části, kdy měli prokázat, že doba pojištění žalobce trvala i po 30. 6. 1995. V průběhu roku 1995 byl žalobce nepochybně zaměstnán pracemi, souvisejícími s ukončením živnosti F. F., spočívající v demontáži strojů a vybavení a úklidových prací. Po skončení výroby maximálně do konce 90. let mohl žalobce F. F. vypomáhat s nárazovými akcemi, kterými byly aranžerské práce v obchodech. Jednalo se spíše o jednorázové a nahodilé zakázky, přičemž od určité doby F. F. přestal využívat spolupráce žalobce i při realizaci těchto zakázek a navykl si je realizovat sám. V průběhu výslechu obou svědků se nepodařilo jednoznačně prokázat, kdy spolupráce F. F. zcela ustala, nicméně lze z nich vyvodit, že nejpozději v roce 2000 se již nekonala. V žádném případě tedy nemohla trvat do data 30. 6. 2005, uvedeném v čestném prohlášení z 3. 6. 2015 a v EL, neboť z výslechu obou svědků vyplynulo, že k takovému datu již žalobce žádné práce pro F. F. nevykonával.
7. Žalovaná dále poukázala na to, že finanční kontrola Finančního úřadu pro Prahu 5 v příloze k protokolu z 18. 6. 1998 v oddílu III. 2. Kontrolní zjištění na závěr výslovně konstatovala, že F. F. „od 1. 7. 1995 již nikoho nezaměstnává“. F. F. protokol z 18. 6. 1998 vlastnoručně podepsal. Žalovaná nemá pochyb o tom, že doba pojištění žalobce u F. F. v době od 1. 7. 1995 do 31. 10. 2005 nebyla prokázána. Na této skutečnosti nezměnily nic ani výpovědi obou svědků, nařízené NSS, neboť v jejich výpovědích se objevily rozpory, vzniklé nejen značnou časovou prodlevou od zkoumaného období, ale i okolností, že oba předtím potvrdili tvrzení žalobce, která jim byla předložena v čestném prohlášení z 3. 6. 2015, od kterých se pak při podání svědecké výpovědi těžko mohli nějak razantně odchýlit. Z výše uvedených prostudovaných podkladů vyplývá jako vysoce nepravděpodobná možnost, že by F. F. byl ze svých skutečných příjmů schopen pravidelně měsíčně někomu vyplácet 8000 Kč v dobách, kdy neměl jistotu zakázek, a kdy dokonce podle své výpovědi čelil mnoha exekucím. J. F. při výslechu dne 8. 4. 2022 v rozporu s tím, že v rámci čestného prohlášení z 3. 6. 2015 potvrdil, že žalobce pobíral od F. F. mzdu ve výši 8000 Kč měsíčně, uvedl výslovně, že o způsobu odměňování žalobce po celou dobu jeho zaměstnání u F. F., tj. nejen v době od 1. 7. 1995 do 31. 10. 2005, mu není nic známo. Žalovaná má za to, že tím je zpochybněno i jeho čestné prohlášení z 3. 6. 2015. Výše mzdy 8000 Kč měsíčně byla zpochybněna také při výslechu F. F. dne 27. 5. 2022, neboť ten nejprve uvedl, že si nepamatuje, zda se výše stálé mzdy měnila, ale při ukončení výroby v polovině 90. let měla činit 7000 Kč měsíčně. Poté však tuto informaci změnil tak, že v dalších letech se jeho odměna pohybovala „vždy lehce nad minimální mzdou“. Je otázka, zda i částku 7000 Kč měsíčně pokládal F. F. za lehce nad minimální mzdou, protože pokud ano, jednalo by se ve skutečnosti o trojnásobek minimální mzdy platné v době mezi roky 1992 - 1995. F. F. se tedy těmito dvěma výroky dostal do dalšího rozporu kromě rozporu s původní informací, uvedenou v čestném prohlášení z 3. 6. 2015, že výše odměny činila po celé období od 1. 7. 1995 do 31. 10. 2005 konstantní částku 8000 Kč, neboť minimální mzda se v době mezi 1. 7. 1995 do 31. 10. 2005 vyvíjela. Při výslechu nebyla také prokázána skutečnost, že svědek J. F. s žalobcem „spolupracoval“ v době od 30. 9. 2001 do 30. 10. 2005, jak uvedl v písemném čestném prohlášení ze dne 3. 6. 2015, neboť v uvedené době pracoval samostatně jako OSVČ se zaměřením na grafické práce v časopisech a knihách v Praze, nikoli v Přešticích, kde měl pracovat žalobce. Svědek J. F. totiž výslovně uvedl, že v Přešticích vypomáhal pouze o víkendech a o prázdninách ještě jako hoch bez nároku na výplatu. Protože věku 15 let dosáhl tento svědek dne 20. 1. 1995,

mohlo jít jen o dobu do poloviny 90. let, která však není předmětem sporu. Svědek F. F. uvedl, že v roce 1995 zlikvidoval výrobu a ze zaměstnanců mu tehdy zůstal jen žalobce, daně vždy odváděl, ale byly i roky, kdy je neodváděl, uvedl výslovně, že od roku 1995 dodnes dělá už sám. K pracovní činnosti a náplni žalobce uvedl, že v polovině 90. let žalobce asistoval při prodeji tiskařských strojů a vyklízení budovy a poté vypomáhal při aranžerských pracích jako asistent, svědek si nepamatuje, dokdy či kdy naposledy mu takto žalobce vypomáhal, což odůvodnil tím, že si pamatuje spíše dřívější věci a nemá paměť na čísla. K pracovní době svědek uvedl, že byla podle potřeby, což platilo v době plného provozu a i v době, kdy práce tolik nebyla, někdy bylo třeba dělat i přes noc, potom 2 dny nebyla žádná práce, přičemž neupřesnil, v jakém období se tak stávalo. Vzhledem k značným rozporům mezi svou výpovědí a obsahem skutečností jím potvrzených v čestném prohlášení z 3. 6. 2015 F. F. relativizoval svou výpověď i obsah čestného prohlášení z 3. 6. 2015, který podepsal, tvrzením, že si na starší věci pamatuje lépe než na nedávné, z čehož mělo vyplynout, že si dobře pamatuje na starší věci do roku 1995, kdy o zaměstnání žalobce není u ČSSZ pochyb, a méně na dobu po tomto datu, která však měla být jeho výsledkem právě objasněna. V žádném případě však nemohla trvat do data 30. 6. 2005, uvedeného v čestném prohlášení z 3. 6. 2015 a z EL č. 4, neboť z výsledku obou svědků vyplynulo, že k takovému datu již žalobce žádné práce pro F. F. nevykonával. Na základě výsledku obou svědků bylo zjištěno, že údaje uvedené v čestném prohlášení z 3. 6. 2015 byly uvedeny nesprávně.

8. Žalovaná ve vyjádření k žalobě také poukázala na okolnost, že ačkoliv právní zástupce reagoval na výzvu OSSZ ze dne 18. 11. 2019 a písemným podáním ze dne 26. 11. 2019 požádal o prodloužení lhůty k předložení dokladů prokazujících výkon práce žalobce u zaměstnavatele F. F. do 6. 12. 2019, žádné doklady nedoložil, proto mu byla zaslána druhá výzva dne 17. 12. 2019, požadované doklady přesto opět nedoložil.
9. Žalobu soud neshledal důvodnou.
10. Nedůvodnými shledal soud zejména námitky nerespektování závazného právního názoru, vyslovené v rozsudku NSS ze dne 2. 10. 2019 čj. 10 Ads 137/2019-47. Dle názoru zdejšího soudu NSS dosud nevyslovil závazný závěr o skutkovém stavu, že by byla prokázána konkrétní pracovní činnost žalobce pro F. F. ve sporném období, kterou by bylo možné uznat jako dobu pojištění ve smyslu § 5 odst. 4 a § 11 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. NSS zdůraznil, že jádro sporu je zjištění konkrétních skutkových okolností o tom, zda a jak vykonával pracovní činnost žalobce od 1. 7. 1995 do 30. 6. 2005. K tomu soud uložil provést zejména důkaz výslechy svědků J. a F. F..
11. Žalovaná doplnila dokazování v požadovaném směru. Svědecké výpovědi jsou součástí správního spisu žalované. Z konání obou výsledků svědků se zástupce žalobce omluvil. K dotazu, zda byl s oběma svědeckými výpověďmi seznámen, uvedl zástupce žalobce, že ano. Doplnění výpovědí nenavrhoval. Otázky svědkům tak kladl pouze správní orgán, pochybení ve způsobu vedení výpovědí soud neshledal. Dle názoru soudu jsou výpovědi obou svědků maximálně podrobné v míře, v jaké si svědkové spolupráci s žalobcem ve sporném období pamatovali.
12. Svědek J. F. vypovídal 8.4.2022 a uváděl následující věci: Tiskárna byla zavřena v roce 94 nebo 95, potom ještě se žalobcem spolupracovali, a i jeho otec, ale svědek neví, na jaké bázi. Pro něho byl žalobce spíš rodinný známý než spolupracovník. Do roku 1995 dělal v tiskárně řezače a údržbáře. Svědek neví, zda potom byla ještě jiná náplň práce. Svědek bydlel v Praze, tiskárna byla v Přesticích. Viděl Přestice jen o prázdninách nebo o víkendech. Žalobce měl

pracovat podle svědka jen v Přesticích, v roce 1995 až 1996 dojížděl do Prahy také na údržbářské práce. Ziskovost byla slabá, svědek netuší, jestli byly platby pravidelné či nahodilé, skončilo to útlumem výroby. Pouze v první polovině devadesátých let jeli na směny. Podle svědka od roku 1995 táta už dělal sám. Sám svědek J. F. měl nejprve školy a potom se stal OSVČ od 30. 9. 2001, tehdy však už tiskárna nefungovala. Svědek měl vlastní zaměstnání, nepracoval pro otce, byl nejprve po škole zaměstnán na Ministerstvu vnitra a pak OSVČ. Podle jeho názoru tátovi pan žalobce nějak pomáhal s realizací prodejen. Na dotaz, zda žalobce pracoval v Praze nebo v Přesticích, svědek uváděl, že v Praze většinu týdne, po roce 2001 neví, mohl něco vyrábět i doma, neví, zda byly prostoje. Dělal nějaké údržbářské práce na strojích, na nemovitostech. Jeden čas měl vyfasované auto, ale zničil ho. Dovolenu mívali do poloviny devadesátých let, pak neví, jestli vůbec byla dovolená. Když byl svědek konfrontován se svým čestným prohlášením, aby potvrdil trvalé zaměstnání za pevnou mzdu, uvedl, že nějakým způsobem žalobce u táty pracoval, ale nepamatuje si jakou formou, příjmy také ne.

13. Svědek F. F. vypovídal 27. 5. 2022 a uváděl, že v roce 1995 zlikvidoval výrobu, ze zaměstnanců mu zůstal jen žalobce. V první polovině byly nepravidelné zakázky, ale pořád se vyráběla papírnická konfekce, která vykrývala hluchá místa. Poté svědek řekl, že od roku 1995 dosud dělá sám. Po roce 1995 typicky grafika atd. V Přesticích byla kompletně vybavená tiskárna, postupně se rozprodávalo zařízení. Od roku 1996 do roku 1998 bylo vše prodáno. Režie byla vysoká, bylo to dost náročné, ziskovost mizerná, prodělečné. Žalobce k nim přišel z úřadu práce na pomocné práce, byl šikovný elektrikář, nikdy nebyl nemocen. Pomáhal s těžkou, fyzicky náročnou prací, neboť ve firmě byly zaměstnány převážně ženy. Žalobce asistoval při prodeji tiskařských strojů a při vyklízení budovy v polovině devadesátých let. Poté pomáhal pomocnými pracemi při aranžérských pracích jako asistent, svědek už neví, do kdy. Svědek si nepamatuje, kdy naposledy vykonával tuto práci. Pracovní doba byla podle potřeby. Doklady nejsou. Byl stálý plat a odměna za nadprůměrně vykonanou práci, pokud byl za ni slušný výdělek, to trvalo určitě do konce devadesátých let. K výši mzdy žalobce svědek uvedl, že neví, zda se mzda měnila, ale při ukončení výroby v polovině devadesátých let pobíral asi sedm tisíc měsíčně, výše byla vždy lehce nad minimální mzdou. Když byl svědek konfrontován se svým čestným prohlášením ze dne 3.6.2015, kde je uvedena stálá mzda měsíčně 8000,-Kč, svědek uvedl, že to mohlo být i 8000,-Kč, a znovu zdůraznil, že výše mzdy byla vždy lehce nad minimální mzdou. Na dotaz, kdo vyplňoval evidenční listy od 1.7.1995 s částkou 8000,-Kč, svědek uvedl, že si nepamatuje, že by je vyplňoval, svůj podpis poznává. Uvedl, že na starší věci si pamatuje lépe než na nedávné.
14. Na základě shrnutých výpovědí svědků J. a F. F. soud dospěl ke shodnému závěru jako žalovaná, že tyto důkazní prostředky jsou v zásadním rozporu s obsahem čestných prohlášení, která svědkové podepsali, i s žalobcem předkládanými evidenčními listy, které měly potvrdit dobu zaměstnání po 1. 7. 1995, a tudíž neprokazují žalobci spornou dobu pracovní činnosti.
15. Svědek J. F. nepotvrdil ani skutečnost, že by žalobce pro jeho otce vykonával po 1. 7. 1995 nějaké konkrétní pravidelné práce, ani že by za to dostával odměnu. Svědek ve sporné době ve firmě otce nebyl, pracoval jinde, o náplni činnosti žalobce pro svědkova otce ve sporném období nebyl schopen nic uvést. Soud se ztotožnil s žalovanou, že výpovědi tohoto svědka bylo vyvráceno jeho čestné prohlášení.
16. V daném případě bylo dle názoru soudu pouze prokázáno, že po 1.7.1995 žalobce byl u F.

jeho asistentem a pan F. mu zadával různou práci. Nepodařilo se však ani po doplnění dokazování, a to v plném rozsahu požadovaném žalobcem (jiné důkazní návrhy přes opakovanou výzvu nevznesl), prokázat, do kdy, jaké konkrétní práce (např. na kterých konkrétních zakázkách) a v jaké míře a za jakou skutečnou odměnu práci žalobce pro pana F. vykonával. Trvalou mzdu žalobce 8000,-Kč nepotvrdil výslovně ani F. F., byť toto podepsal v evidenčním listu, když při své výpovědi nebyl schopen uvést, zda byla mzda stálá, pravidelná a ve stejné výši. Tím bylo zpochybněno i čestné prohlášení tohoto svědka.

17. Soud neprovedl důkaz zprávou úřadu práce o tom, zda žalobce pobíral přídavky na děti v období od 1. 7. 1995 do 31. 10. 2005, neboť tímto důkazem nelze prokázat, co je v dané věci jádrem sporu, tj. faktický výkon pracovní činnosti žalobce pro F. F. v předmětném období, který by bylo možné podřadit pod ust. § 5 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., tj. zda se v případě žalobce jednalo alespoň po obsahové stránce o činnost jako v pracovním poměru (arg. „poměru, který má obsah pracovního poměru“ dle § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Potvrzení o přídavicích na děti je pouze formální dokument, stejně jako předložené evidenční listy, kterými nelze prokázat zjišťované skutečnosti – kdy, jaké konkrétní práce a za jakou odměnu žalobce po 1. 7. 1995 vykonával.
18. Soud dospěl k závěru, že se ani přes rozsáhlé dotazy na svědky nepodařilo prokázat, že trval původní pracovní poměr žalobce po 1. 7. 1995. F. F. iž řekl, po roce 1995 pracoval sám, v jiné souvislosti, že mu zůstal po 1. 7. 1995 ze zaměstnanců jen žalobce. Jeho syn rovněž uvedl, že jeho táta pracoval od roku 1995 sám. Na dotaz, proč tedy potvrdil čestné prohlášení, pan F. odpověděl, že mu žalobce dělal asistenta. Z tohoto vyjádření nelze dovodit, že po 1. 7. 1995 trval u žalobce jeho původní pracovní poměr.
19. Nad rámec uvedeného soud pouze poznamenává, že se nedomnívá, že by po celých 10 let nevěděl, že není v náležitém pracovním vztahu. Tomu nasvědčují i opatřené různé písemné doklady, ze kterých vyplývalo, že žalobce neměl zaplacen zdravotní pojištění, i v protokolu o finanční kontrole v roce 1998 se výslovně uvádělo, že pan F. nikoho nezaměstnává.
20. V napadeném rozhodnutí jsou dle názoru soudu tyto úvahy, hodnotící důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, srozumitelně a logicky vysvětleny. Žalovaná se dostatečně vypořádala s výpověďmi svědků i s listinnými důkazy a soud nepovažuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
21. Porušení ust. § 36 odst. 3 nebylo shledáno, neboť žalobce byl prostřednictvím svého právního zástupce opakovaně vyzýván a dotazován, zda nebude navrhopat další důkazy. Jiné, než provedené důkazy navrženy nebyly. Není tedy důvodná námitka, že by žalobci nebyla dána možnost navrhnout další důkazy.
22. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 27. března 2023

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně